

Наукові перспективи
Видавнича група

ISSN (print) 2708-7530
DOI: 10.52058/2708-7530-2023-3(33)

НАУКОВІ ПЕРСПЕКТИВИ

СЕРІЯ: "ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ", СЕРІЯ: "ПРАВО",
СЕРІЯ: "ЕКОНОМІКА", СЕРІЯ: "ПЕДАГОГІКА",
СЕРІЯ: "ПСИХОЛОГІЯ", СЕРІЯ: "МЕДИЦИНА"

Мир у нашій Україні

Випуск 3(33)
2023

*Громадська наукова організація «Всеукраїнська Асамблея
докторів наук з державного управління»*

Громадська організація «Асоціація науковців України»

у рамках роботи Видавничої групи «Наукові перспективи»

Наукові перспективи

*(Серія «Державне управління», Серія «Право», Серія «Економіка»,
Серія «Медицина», Серія «Педагогіка», Серія «Психологія»)*

Випуск № 3(33) 2023

Київ – 2023

*Public Scientific Organization "Ukrainian Assembly of
Doctors of Sciences in Public Administration"*

Public Organization "Association of Scientists of Ukraine"

within the work of the Publishing Group "Scientific Perspectives"

Scientific Perspectives

*(Series "Public Administration", Series "Law", Series "Economics",
Series "Medicine", Series "Pedagogy", Series "Psychology")*

Issue № 3(33) 2023

Kiev – 2023

ISSN (print) 2708-7530

DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-3\(33\)](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-3(33))

Наукові перспективи: журнал. 2023. № 3(33) 2023. С.477

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 24.09.2020 р. № 1188 журналу присвоєно категорію "Б" із галузей науки: державне управління, право та економіка

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 27.09.2021 № 1017 журналу присвоєно категорію "Б" із психології

Рекомендовано до друку Президією громадської наукової організації «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління» (Рішення від 27.03.2023, № 9/3-23)

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
Серія КВ № 24436-14376Р від 09.06.2020 р.

Журнал видається за підтримки Міжнародного економічного інституту (Есеніце, Чехія) та КНП "Клінічна лікарня №15 Подільського району м.Києва"

Журнал заснований з метою розвитку вітчизняного наукового потенціалу та реалізації кращих традицій науки в Україні та за кордоном. Журнал висвітлює історію, теорію, механізми формування та функціонування, а, також, інноваційні питання розвитку державного управління, права, економіки, психології, педагогіки та медицини. Видання розраховано на дослідників, викладачів вищих навчальних закладів, аспірантів, магістрів, фахівців-практиків.

Наукове видання включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), міжнародної пошукової системи Google Scholar та до міжнародної наукометричної бази даних Research Bible.

Головний редактор:

Жукова Ірина Віталіївна

кандидат наук з державного управління, доцент, директор Видавничої групи «Наукові перспективи», директор президії громадської наукової організації «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління». Лауреат премії Президента України для молодих вчених, Лауреат премії Верховної Ради України молодим ученим, Лауреат премії імені Івана Франка у галузі інформаційної діяльності, Лауреат Всеукраїнської премії «Інновація в освіті — 2018», м. Київ, Україна

Заступники Головного редактора:

Даций Олександр Іванович — доктор економічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи Міжрегіональної Академії управління персоналом (Київ, Україна);

Макаренко Олександр Миколайович — доктор медичних наук, професор, академік Міжнародної академії освіти та науки, професор кафедри загально медичних дисциплін Міжрегіональної Академії управління персоналом (Київ, Україна);

Непомнящий Олександр Михайлович — доктор наук з державного управління, професор, академік Академії будівництва України, професор кафедри публічного адміністрування Міжрегіональної Академії управління персоналом (Київ, Україна);

Помиткіна Любов Віталіївна — доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна);

Сіданіч Ірина Леонідівна — доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» (Київ, Україна);

Федоренко Владислав Леонідович — доктор юридичних наук, професор, DrHb - доктор хабілітований наук правничих (Польська академія наук), Заслужений юрист України, директор Науково-дослідного центру судової експертизи з питань інтелектуальної власності Міністерства юстиції України (Київ, Україна).

Плекан М.В., Кудласва Н.В., Шепель І.В. 240
*ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ СПРОЩЕНОЇ СИСТЕМИ
ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ*

Рісна Р.Р., Рісний О.П. 250
*ОСОБЛИВОСТІ БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ
COVID-19 (НА ПРИКЛАДІ М.ЛЬВОВА)*

Савенко І.І., Седікова І.О. 262
*ОСВІТА В ПЕРІОД ТРАНСФОРМАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА:
ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ*

СЕРІЯ «Право»

Zaiats O.S., Vovk M.Z. 271
*THE CONCEPTS OF "GOODS", "WORKS" AND "SERVICES" IN
CIVIL LAW AND PUBLIC PROCUREMENT LEGISLATION OF
UKRAINE*

Берч В.В. 279
*СПОРТИВНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ: ПЕРЕДУМОВИ ТА
ДОЦІЛЬНІСТЬ ПРИЙНЯТТЯ*

Кухарчук А.М., Грачова О.Ю., Шпак К.О. 287
*ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ПРАКТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО
СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ У СУДОВІЙ ПРАКТИЦІ ВИЩОГО
АНТИКОРУПЦІЙНОГО СУДУ*

СЕРІЯ «Психологія»

Актаєва М.Г. 300
*ЕМПАТІЯ ЯК НЕОБХІДНА ПРОФЕСІЙНА НАВИЧКА
ПРАКТИКУЮЧОГО ПСИХОЛОГА*

Бочелюк В.Й., Панов М.С., Горшкова Г.В. 311
*ПСИХОЛОГІЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ В РЕАБІЛІТАЦІЙНОМУ
ПРОЦЕСІ*

Гапоненко Л.О., Чаркіна О.А. 322
*МОДЕЛЬ РЕФЛЕКСИВНО-РОЛЬОВОГО ТРЕНІНГУ МАТЕРИН-
СЬКОЇ КОМУНІКАЦІЇ З ДІТЬМИ В УМОВАХ ВІЙНИ*

Коструба Н.С., Поліщук З.Б. 339
*ОСОБИСТІСНА ЗРІЛІСТЬ ЯК ЧИННИК ПСИХІЧНОГО
ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ*

УДК 657.330.5

[https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-3\(33\)-240-249](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-3(33)-240-249)

Плекан Марія Володимирівна кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і аналізу, Національний університет «Львівська Політехніка», вул. Митрополита Андрея, 5, м. Львів, 79013, <https://orcid.org/0000-0003-2715-1290>

Кудлаєва Наталія Вікторівна кандидат економічних наук, доцент, асистент кафедри обліку, аналізу і аудиту, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, вул. Коцюбинського, 2, м. Чернівці, 58012, <https://orcid.org/0000-0001-8369-886X>

Шепель Інеса Вадимівна кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і оподаткування, Херсонський державний аграрно-економічний університет, просп. Університетський, 5/2, м. Кропивницький, 25031, <https://orcid.org/0000-0002-6728-5579>

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ СПРОЩЕНОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Анотація. У статті розглядаються особливості застосування спрощеної системи оподаткування в Україні. Метою статті є аналіз особливостей застосування спрощеної системи оподаткування в Україні під час війни, визначення основних змін у податковому законодавстві та оцінка їх практичного значення. Дослідження ґрунтується на аналізі чинного податкового законодавства України, а також на огляді наукової літератури та відповідних офіційних документів.

У дослідженні здійснено комплексний аналіз особливостей застосування спрощеної системи оподаткування в Україні під час війни. Визначено основні зміни, сильні та слабкі сторони в податковому законодавстві, систематизовано інформацію щодо поточного стану спрощеної системи оподаткування, ключових змін, а також змін в нарахуванні податків та подання звітності в умовах воєнного стану.

Дослідження містить цінну інформацію про застосування спрощеної системи оподаткування в Україні під час війни, що має велике практичне значення для фізичних осіб-підприємців під час здійснення підприємницької діяльності у 2023 р. Аналіз змін у податковому законодавстві, а також оцінка їх практичного значення може допомогти фізичним особам-підприємцям зорієнтуватися у складній системі оподаткування в умовах війни 2022-2023 років, та забезпечити стійкість їхнього бізнесу.

Ключові слова: війна, спрощена система оподаткування, ФОП, єдиний соціальний внесок, єдиний податок.

Plekan Mariia Volodymyrivna PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Accounting and Analysis, National University «Lviv Polytechnic», Metropolitan Andrey St., 5, Lviv, 79013, <https://orcid.org/0000-0003-2715-1290>

Kudlaieva Nataliia Viktorivna PhD in Economics, Associate Professor, Assistant of the Department of Accounting, Analysis and Auditing, Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, Kotsyubynsky St., 2, Chernivtsi, 58012, <https://orcid.org/0000-0001-8369-886X>

Shepel Inesa Vadymivna PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Accounting and Taxation, Kherson State Agrarian and Economic University, University Ave., 5/2, Kropyvnytskyi, 25031, <https://orcid.org/0000-0002-6728-5579>

PECULIARITIES OF THE SIMPLIFIED TAXATION SYSTEM IN UKRAINE IN THE CONDITIONS OF WAR

Abstract. The article discusses the peculiarities of the simplified taxation system in Ukraine. The article aims to analyze the peculiarities of the simplified taxation system in Ukraine during the war, identify the main changes in tax legislation, and assess their practical significance. The study is based on the analysis of the current tax legislation of Ukraine and the review of scientific literature and relevant official documents.

The study provides a comprehensive analysis of the peculiarities of the simplified taxation system in Ukraine during the war. The main changes, strengths, and weaknesses in the tax legislation are identified. The study systematizes information on the current state of the simplified taxation system, key changes, as well as changes in the calculation and reporting of taxes and reporting under the conditions of military tax.

The study contains valuable information on applying the simplified taxation system in Ukraine during the war, which is of great practical importance for individual entrepreneurs for the year 2023. The analysis of changes in tax legislation, as well as an assessment of their practical significance, can help individual entrepreneurs navigate the complex taxation system in the context of the war in 2022-2023 and ensure the sustainability of their businesses.

Keywords: war, simplified taxation system, individual entrepreneur, single social contribution, single tax.

Постановка проблеми. Оподаткування є важливою частиною будь-якої економіки. Воно є основним джерелом надходжень до бюджету для фінансування державних послуг та соціальних програм. Однак процес оподаткування може бути складним, бюрократизованим і тривалим, що може негативно впливати на бізнес і перешкоджати економічному зростанню. Спрощена система оподаткування зменшує витрати та час, пов'язані з дотриманням податкового законодавства, зменшує навантаження на малі та середні підприємства (МСП), забезпечуючи просту для розуміння податкову систему.

Російсько-українська війна мала значний вплив на українську економіку, в тому числі на її податкову систему. Війна створила нестабільне бізнес-середовище, що змусило багато компаній переглянути свою діяльність. Український уряд відреагував на це кількома податковими заходами, спрямованими на підтримку бізнесу та економіки під час війни. По-перше, український уряд запровадив податкові пільги для підприємств, що працюють на територіях, які постраждали від конфлікту. Ці стимули включають зниження податкових ставок, звільнення від сплати податків та відстрочки. По-друге, український уряд посилив увагу до дотримання податкового законодавства та забезпечення його виконання. По-третє, відбулося впровадження нових податкових заходів для підтримки військових зусиль.

Російсько-українська війна створила нестабільне законодавче середовище, яке може впливати на бізнес та громадян. Тому під час війни важливо здійснювати моніторинг законодавчої системи та її впливу на податкову систему. Це і формує практичну значимість даного дослідження, яке може бути корисним підприємцям України, що працюють в умовах війни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вітчизняні науковці провели значну роботу з дослідження проблем податкової системи України, приділяючи особливу увагу змінам, що відбулися під час війни. У цій сфері варто виділити праці: Іванишина О. С., Прокопенко І. А., Панура Ю. [1], Децюра С. О. [2], Федосюк Ю. [3]. Деякі автори у своїх дослідженнях розглядали питання ухилення від сплати податків, корупції та недосконалості Податкового кодексу. Останнім часом їх робота була зосереджена на функціонуванні податкової системи в умовах воєнного стану. Незначна кількість дослідників також вивчала податкову систему під час війни, приділяючи особливу увагу змінам у спрощеній системі оподаткування. Загалом, дослідження змін до спрощеної системи оподаткування під час війни було зосереджено на розумінні впливу цих змін на бізнес та економіку в цілому. Використовуючи теоретичні та статистичні методи аналізу, дослідники змогли визначити сильні та слабкі сторони системи та надати рекомендації щодо її вдосконалення. Разом з тим сучасних досліджень, які би розкривали актуальну спрощену систему оподаткування на 2023 рік недостатньо, а тому поточне дослідження має вагому наукову та практичну цінність.

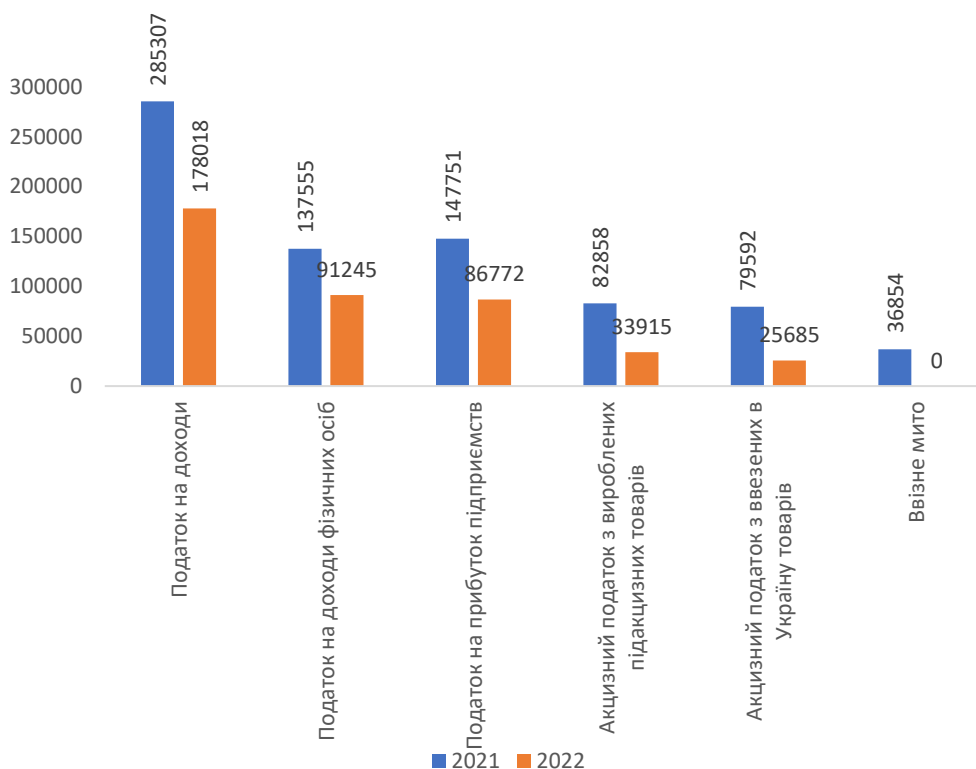

Мета статті – систематизувати інформацію щодо змін у спрощеній системі оподаткування в умовах воєнного стану.

Виклад основного матеріалу. Після вторгнення Росії головна мета українського уряду змістилася з економічного зростання на збереження економіки. Опитування, проведене Американською торговельною палатою в Україні в серпні 2022 року, показало, що 22% її членів зазнали значних пошкоджень своїх офісів, заводів, складів чи приміщень, а 48% – незначних пошкоджень своїх активів. Водночас, 6% підприємств були захоплені, а 69% продовжували працювати без пошкоджень. Більших втрат зазнав малий та середній бізнес, 51% представників якого були змушені скоротити свою діяльність, а 19% тимчасово зупинили роботу, але готові до швидкого відновлення.

У жовтні Національний банк провів опитування і виявив, що 66% представників сфери послуг повідомили про підвищення закупівельних цін постачальників, 74% респондентів будівельного сектору були змушені підвищити ціни на матеріали, а 42% збільшили витрати на послуги підрядників. Крім того, 31% промисловців очікують скорочення запасів матеріалів та сировини через поточний рівень інфляції у 26,6% [4].

Збереження економічної стабільності має вирішальне значення для виживання країни у воєнний час, і бізнес продемонстрував свою здатність працювати в цих умовах. Звичайно, що обсяги бюджетних надходжень в таких умовах суттєво скорочені, що відображено на рис.1. Однак найбільш важливе завдання уряду – зберегти можливість функціонування економіки.

Рис.1. Обсяги бюджетних надходжень за вересень 2021-2022 року [5]

Щоб підтримати підприємництво під час війни, уряд уже впровадив і в подальшому планує запровадити ініціативи, які визначатимуть пріоритети та стимулюватимуть бізнес. Такі ініціативи мають полегшити умови кредитування, ведення бізнесу, переїзду із зони конфлікту та інші перешкоди для ведення бізнесу.

Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період воєнного стану» був підписаний з метою підтримки різних типів підприємств у воєнний час. Закон пом'якшує вимоги щодо сплати податків, звільняє бізнес від фінансових санкцій за затримку сплати податків та скасовує податкові перевірки під час воєнного стану [6].

Спрощена система оподаткування в Україні – це спеціальний податковий режим для фізичних осіб-підприємців, запроваджений у 1999 році з метою підтримки малого та середнього бізнесу. Цією системою легше керувати, ніж загальною системою оподаткування, але вона має обмеження на види діяльності, якими можуть займатися підприємці, а також обмеження на дохід та кількість найманих працівників [7]. Систематизовані дані щодо особливостей застосування спрощеної системи оподаткування на 2023 рік наведено в табл.1.

Таблиця 1

Особливості застосування спрощеної системи оподаткування

Група	Платник	Оборот до	Кількість працівників	Сфера	Звичайна ставка
I	ФОП	1 118 900 грн.	0	Роздрібний продаж на ринках	10% прожиткового мінімуму (268, 40 грн. у 2023 році)
II	ФОП	5 587 800 грн.	<10	Сфера виробництва та послуг	20% розміру мінімальної заробітної плати (1340 грн. у 2023 році)
III	ФОП юр.ос.	7 818 900 грн.	Без обмежень	Без обмежень	3% доходу + ПДВ Або 5% доходу
IV	ФОП Юр.ос. Сільське господарство	Частка сг 75% в обороті	Без обмежень	Сільське господарство	% від грошової оцінки 1 га землі

Примітка: систематизовано авторами

Спрощена система оподаткування передбачає заміну сплати окремих податків і зборів на сплату єдиного податку в порядку та на умовах, визначених цим Законом, з одночасним веденням спрощеного обліку та звітності [8].

В умовах війни спрощена система оподаткування була змінена та адаптована до умов воєнного стану. Найбільш впливовими стали наступні нормативно-правові документи:

- Закон «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо адміністрування окремих податків у період дії воєнного та надзвичайного стану». Він вносить зміни до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів. Закон передбачає податкові пільги, звільнення від сплати податків та особливі умови для платників податків на період дії воєнного та надзвичайного стану. Закон має на меті полегшити податкове навантаження на фізичних та юридичних осіб у кризовий період та надати підтримку тим, хто постраждав від конфлікту [6].

- Наказом Міністерства фінансів № 124 від 26.04.2022 р. затверджено форму податкової декларації для платників єдиного податку 3 групи на період дії воєнного та надзвичайного стану. Форма використовується для звітування про доходи та сплати єдиного податку за ставкою 2%. Цей наказ встановлює вимоги до подання податкових декларацій та сплати єдиного податку, а також надає рекомендації щодо дотримання податкового законодавства для фізичних осіб-підприємців. Це сприяє тому, щоб платники податків знали про свої обов'язки та могли ефективно виконувати їх у період воєнного та надзвичайного стану [8].

Систематизуємо ключові зміни щодо спрощеної системи оподаткування у табл.2.

Таблиця 2

**Ключові зміни спрощеної системи оподаткування в умовах
воєнного стану**

Зміна	Суть
Звільнення від оподаткування єдиним податком	Єдиний податок не потрібно сплачувати з 1 квітня 2022 року до припинення воєнного стану в Україні.
Звільнення від оподаткування єдиним соціальним внеском	З 1 березня 2022 року до закінчення або скасування воєнного стану в Україні та протягом 12 місяців після закінчення або скасування воєнного стану було надано право не нараховувати, не обчислювати і не сплачувати за себе єдиний внесок
Звільнення від ЄСВ найманих працівників, що призвані до ЗСУ	Підприємці можуть не сплачувати єдиний внесок за найманих працівників, які були призвані на строкову службу до Збройних Сил України.

Звітність з єдиного податку	Декларацію платника єдиного податку не потрібно заповнювати за період, у якому єдиний податок не сплачувався.
Звітність з єдиного внеску	Звітність не подається за період, коли ЄСВ не нараховується
Єдиний внесок за працівників, мобілізованих до ЗСУ	Розрахунок здійснювався на підставі нарахованого доходу в межах максимальної величини, на яку нараховується єдиний внесок
Ставка єдиного податку	Ставка єдиного податку для платників 3-ї групи – 2% доходу. Надано можливість продовжувати працювати або обрати третю групу платників єдиного податку із загальними правилами обрання системи оподаткування
Сплата єдиного податку	Сплата єдиного податку (ЄП) здійснювалася протягом 10 календарних днів, що настають за останнім днем відповідного граничного строку подання податкової декларації.
Перехід на 3-тю групу єдиного податку	Процедура обрання/переходу на 3-ю групу єдиного податку (2% від доходу) - згідно заяви до Державної податкової служби, яку можна було подати в паперовій або електронній формі.
Припинення статусу платника податку	Припинення статусу платника єдиного податку 3 групи відбувається автоматично після закінчення або скасування воєнного чи надзвичайного стану в Україні. ФОП також має право самостійно відмовитися від застосування особливостей оподаткування з першого числа місяця, наступного за місяцем, у якому прийнято таке рішення.
Відновлення ставки 5%	Фізичні особи-підприємці повернуться до сплати єдиного податку за ставкою 5% за умови дотримання обмеження щодо обсягу доходу, отриманого протягом календарного року, який не повинен перевищувати 7 818 900 гривень.
Особливості ПДВ	Фізичні особи-підприємці 3-ї групи звільнені від обов'язку нарахування та сплати ПДВ з операцій з постачання товарів, робіт, послуг.
Протермінування сплати податків чи подачі звітності	Платники податків, які спроможні своєчасно виконувати свої податкові обов'язки звільняються від відповідальності за несвоєчасне виконання таких обов'язків.

Примітка: систематизовано авторами

Під час війни в Україні були внесені зміни до спрощеної системи оподаткування, включаючи право не сплачувати єдиний податок та єдиний внесок протягом певного періоду, зміни до звітності та сплати єдиного податку для фізичних осіб-підприємців 3 групи, а також звільнення від сплати ПДВ з операцій. Верховна Рада України також внесла зміни до Податкового кодексу України, які звільняють платників податків від відповідальності за

несвоєчасне виконання податкових зобов'язань протягом певного періоду. Ці зміни дозволили спростити дотримання податкового законодавства у складний період воєнного та надзвичайного стану.

Спрощена система оподаткування в Україні має кілька сильних сторін, які роблять її вигідною для фізичних та юридичних осіб під час кризи:

- Простота дотримання вимог. Спрощена система оподаткування проста для розуміння та дотримання, особливо у порівнянні із загальною системою оподаткування. Ця простота дозволяє платникам податків зосередитися на інших нагальних питаннях, таких як наслідки війни.

- Зменшення адміністративного навантаження. Система зменшує адміністративний тягар ведення бухгалтерського та податкового обліку для малого та середнього бізнесу. Це може бути особливо корисно під час кризи, оскільки бізнес може мати обмежені ресурси для виконання адміністративних завдань.

- Податкові пільги. Спрощена система оподаткування передбачає податкові пільги для відповідних платників податків, такі як звільнення від сплати ПДВ та зниження податкових ставок. Це може допомогти полегшити фінансовий тягар для бізнесу та фізичних осіб, які постраждали від війни.

Хоча спрощена система оподаткування в Україні має низку сильних сторін, вона також має певні недоліки, які можуть створювати проблеми під час кризи:

- Обмежене право на застосування. Система має обмеження на види діяльності, які можна здійснювати за спрощеною системою оподаткування, а також обмеження на дохід та кількість працівників. Це може обмежити кількість платників податків, які можуть скористатися системою під час війни.

- Нечіткий поріг доходу. Існує невизначеність щодо того, як буде розраховуватися поріг доходу для ФОП 3 групи після закінчення воєнного стану. Відсутність ясності може створити плутанину для платників податків і ускладнити їм планування своїх фінансів та податкових зобов'язань.

- Відсутність автоматичного переходу. Не передбачено автоматичного переходу фізичних осіб-підприємців з 3 групи платників єдиного податку на особливий режим оподаткування. Це означає, що ФОП, які вже є платниками єдиного податку 3 групи, повинні подати заяву про зміну ставки та мати можливість сплачувати єдиний податок за ставкою 2%. Цей процес може зайняти багато часу і призвести до затримок у виконанні податкових зобов'язань.

Систематизуємо дані про зміни в спрощеній системі оподаткування у табл.3.

Таблиця 3

Особливості застосування спрощеної системи оподаткування в Україні в умовах воєнного стану

Група	Податки	Єдиний внесок		Мобілізовані ФОП	
	За себе	За себе	За найманого працівника	За себе	За найманого працівника
I	Не сплачує ЄП з 1.04.22 до закінчення війни	Має право не платити з 1.03.22 до закінчення війни + 12 місяців	Відсутні наймані	Не сплачує ЄП та ЄВ за весь термін	Відсутні наймані
II			Сплачує або має право не платити на основі на працівників, мобілізованих в ЗСУ		Нарахування може здійснювати уповноважена особа
III	Сплачує 2%, 5% або 3%				
IV	Сплачує ЄП				
Загальна система, самозайняті	Сплачує + ПДФО + військовий збір				

Примітка: систематизовано авторами

Висновки. Спрощена система оподаткування відіграє важливу роль у підтримці малого та середнього бізнесу в Україні, особливо під час війни. Основні зміни в системі оподаткування під час війни включають звільнення від податкових пені та фінансових санкцій для бізнесу, який не може виконувати податкові зобов'язання через воєнний стан, скасування податкових перевірок та звільнення від сплати ПДВ для добровільних пожертвувань на користь українських військових. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період воєнного стану» передбачає послаблення в податковому законодавстві на період воєнного стану. Послаблення включають звільнення від фінансової відповідальності платників податків, які не можуть дотриматись граничних строків сплати податків під час воєнного стану, призупинення податкових перевірок, а також відсутність фінансових санкцій за порушення, пов'язані з реєстраторами розрахункових операцій. Ці зміни допомогли пом'якшити негативний вплив війни на бізнес та економіку.

Література:

1. Іванишина О. С., Прокопенко І. А., Панура Ю. В. Удосконалення податкової системи як фактор підвищення фінансової безпеки держави. Ефективна економіка. 2021. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8775>

2. Децюра С. О. Правила оподаткування під час воєнного стану. Бухгалтер 911. 11.03.2022. URL: <https://buhgalter911.com/uk/news/news-1064117.html>
3. Федосюк Ю. ФОП під час війни: особливості оподаткування та звітності. Ліга Закон. 2022. URL: https://jurliga.ligazakon.net/news/211513_fop-pd-chas-vyni-osoblivost-opodatkovannya-ta-zvtnost
4. Матвійчук Я. Як вижити бізнесу в умовах війни. Українська правда. 2022. URL: <https://blogs.pravda.com.ua/authors/matvijchuk/639b41b417566/>
5. Офіційний сайт Міністерства Фінансів України. URL: <https://minfin.com.ua/>
6. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо адміністрування окремих податків у період воєнного, надзвичайного стану» № 2173-IX від 01.04.2022. Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2173-20#Text>
7. Спрощена система оподаткування. Голоvbух. 2023. URL: <https://www.golovbukh.ua/rubric/142-sproshchena-sistema-opodatkovannya>
8. Наказ Міністерства Фінансів України «Про затвердження форми податкової декларації платника єдиного податку третьої групи на період дії воєнного, надзвичайного стану в Україні», № 124, 26.04.2022 р.

References:

1. Ivanyshina, O. S., Prokopenko, I. A., Panura, Yu. V. (2021). Udoskonalennya podatkovoyi systemy yak faktor pidvyshchennya finansovoyi bezpeky derzhavy [Improvement of the tax system as a factor in increasing the financial security of the state]. *Efficient economy*, No. 4. Retrieved from: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8775> [In Ukrainian]
2. Decsyura, S.O. (2022). Pravyla opodatkovannya pid chas voyennoho stanu [Taxation rules during martial law]. *Accountant 2022*. Retrieved from: <https://buhgalter911.com/uk/news/news-1064117.html> [In Ukrainian]
3. Fedosyuk, Yu. (2022). FOP pid chas viyny: osoblyvosti opodatkovannya ta zvitnosti. [FII during the war: peculiarities of taxation and reporting]. *Law League*, URL: https://jurliga.ligazakon.net/news/211513_fop-pd-chas-vyni-osoblivost-opodatkovannya-ta-zvtnost [In Ukrainian]
4. Matviychuk, Ya. (2022). Yak vyzhyty biznesu v umovakh viyny [How to survive a business in the conditions of war]. *Ukrainian Pravda*. Retrieved from: <https://blogs.pravda.com.ua/authors/matvijchuk/639b41b417566/> [In Ukrainian]
5. Official website of the Ministry of Finance of Ukraine. Retrieved from: <https://minfin.com.ua/> [In Ukrainian]
6. Zakon Ukrayiny "Pro vnesennya zmin do Podatkovoho kodeksu Ukrayiny ta inshykh zakonodavchykh aktiv Ukrayiny shchodo administruvannya okremykh podatkiv u period voyennoho, nadzvychnoho stanu" [The Law of Ukraine "On Amendments to the Tax Code of Ukraine and other legislative acts of Ukraine regarding the administration of individual taxes during the period of martial law and state of emergency]. *Verkhovna Rada*, No. 2173-IX, April 1, 2022. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2173-20#Text> [In Ukrainian]
7. Golovbukh (2023). Simplified taxation system. Retrieved from: <https://www.golovbukh.ua/rubric/142-sproshchena-sistema-opodatkovannya> [In Ukrainian]
8. Nakaz Ministerstva Finansiv Ukrayiny «Pro zatverdzhennya formy podatkovoyi deklaratsiyi platnyka yedynoho podatku tret'oyi hrupy na period diyi voyennoho, nadzvychnoho stanu v Ukrayini» [Order of the Ministry of Finance "On approval of the form of tax declaration of the payer of the single tax of the third group for the period of martial law, state of emergency in Ukraine] No. 124, April 26, 2022. [In Ukrainian]

Журнал

Наукові перспективи

*(Серія «Державне управління», Серія «Право», Серія «Економіка»,
Серія «Медицина», Серія «Педагогіка», Серія «Психологія»)*

Випуск № 3(33) 2023

Підписано до друку 28.03.2023 р. Формат 60x90/8. Папір офсетний.
Друк офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 8,2. Наклад 100 прим.

*Видавець: Громадська наукова організація «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління»
Свідоцтво серія ДК №4957 від 18.08.2015 р., Андріївський узвіз, буд.11, оф 68, м. Київ, 04070.*

Надруковано рекламним агентством
«GoToPrint» Адреса, Україна, Київська обл.,
м. Київ, вул. Льва Толстого, 63
e-mail: gotoprint@gmail.com